

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA
TAASISI YA ELIMU TANZANIA

**MUHTASARI WA SOMO LA UFUNDISHAJI NA UJIFUNZAJI WA
MWANAFUNZI MWENYE ULEMAVU WA AKILI KWA MWALIMU
TARAJALI WA FANI YA ULEMAVU WA AKILI NA USONJI
ASTASHAHADA YA UALIMU ELIMU MAALUMU**

© Taasisi ya Elimu Tanzania, 2019

Toleo la Kwanza 2019

ISBN: 978-9976-61-856-3

Taasisi ya Elimu Tanzania

S.L.P. 35094

Dar es Salaam

Tanzania

Simu: +255 222 773 005

Faksi: +255 222 774 420

Baruapepe: director.general@tie.go.tz

Tovuti: www.tie.go.tz

Muhtasari huu urejelewe kama: Taasisi ya Elimu Tanzania. (2019). Muhtasari wa Somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili kwa Mwalimu Tarajali Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu.
Dar es Salaam: Taasisi ya Elimu Tanzania.

Haki zote zimehifadhiwa. Hairuhusiwi kunakili, kurudufu, kuchapisha, kutafsiri wala kuutoa muhtasari huu kwa namna yoyote ile bila idhini ya maandishi kutoka Taasisi ya Elimu Tanzania.

Idhini

Mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu ni ya miaka miwili na yamekusudiwa kumuandaa mwalimu tarajali kuwa mahiri na mwenye uwezo wa kufanya kazi kwa dhati na kwa weledi. Mwalimu huyo atafundisha katika shule za msingi zinazodahili wanafunzi wenye mahitaji maalumu. Mwalimu tarajali atatambuliwa kuwa ni mwalimu baada ya kuhitimu mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu na kufaulu mafunzo ya nadharia na mafunzo ya ualimu kwa vitendo.

Muhtasari huu umeidhinishwa kuwa ni wa somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili kwa mwalimu tarajali wa fani ya ulemavu wa akili na usonji katika Mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu.

Dkt. Lyabwene M. Mtahabwa
Kaimu Kamishna wa Elimu
Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia
S.L.P. 10
Dodoma

Simu: +255 262 963 533
Baruapepe: info@moe.go.tz
Tovuti: www.moe.go.tz

YALIYOMO

Idhini	iii
1.0 Taarifa za Awali	1
1.1 Utangulizi	1
1.2 Muundo wa Muhtasari	1
1.3 Sababu za Kuandaa Muhtasari	2
1.4 Malengo ya Elimu Nchini Tanzania	2
1.5 Malengo ya Jumla ya Mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu	3
1.6 Madhumuni ya Mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu	3
1.7 Umahiri wa Jumla wa Mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu	4
1.8 Malengo ya Somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili	5
1.9 Upimaji na Tathmini	6
1.10 Muda wa Mafunzo	7
1.11 Maudhui ya Muhtasari wa Somo	7
2.0 Maudhui ya Muhtasari	8
2.1 Umahiri Mkuu na Umahiri Mahususi wa Somo	8
2.2 Maudhui ya Ufundishaji wa Somo	10

Majedwali

Jedwali namba 1: Upimaji Endelevu na Upimaji Tamati	6
Jedwali namba 2: Umahiri wa Somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili kwa Mwalimu Tarajali wa Fani ya Ulemavu wa Akili na Usonji	8
Jedwali namba 3: Maudhui ya Muhtasari wa Somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafuzi mwenye Ulemavu wa Akili kwa Mwalimu Tarajali wa Fani ya Ulemavu wa Akili na Usonji	10
Orodha ya Machapisho	34

1.0 Taarifa za Awali

1.1 Utangulizi

Muhtasari huu wa somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili umeandaliwa kutokana na Mtaala wa Mafunzo ya Ualimu Elimu Maalumu wa mwaka 2019. Muhtasari huu unalenga kumjengea mwalimu tarajali maarifa, stadi na mwelekeo utakaomwezesha kukabiliana na mazingira ya ufundishaji na ujifunzaji wa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili aliyedahiliwa katika elimu ya msingi.

Ili kumsaidia mkufunzi, yametolewa mapendekezo ya mbinu za kufundishia na kujifunzia, zana/vifaa vya kufundishia na kujifunzia pamoja na upimaji. Mkufunzi anahimizwa kutumia mbinu mbalimbali na zana zinazopatikana kwenye mazingira yanayohusika na upimaji ulioshauriwa kwenye muhtasari huu. Pamoja na mbinu zilizoainishwa kwenye muhtasari huu mkufunzi anaweza kutumia mbinu nyingine tofautitofauti kulingana na mazingira na mahitaji ya mwalimu tarajali na umahiri unaojengwa.

1.2 Muundo wa Muhtasari

Muhtasari huu umegawanyika katika sehemu kuu mbili. Sehemu ya kwanza ina taarifa za awali na sehemu ya pili ni maudhui ya muhtasari.

Sehemu ya kwanza inajumuisha utangulizi, muundo wa muhtasari, sababu za kuandaa muhtasari, malengo ya elimu nchini Tanzania, malengo ya jumla ya mafunzo ya astashahada ya ualimu elimu maalumu, madhumuni ya mafunzo ya astashahada ya ualimu elimu maalumu, umahiri wa jumla wa mafunzo ya astashahada ya ualimu elimu maalumu, malengo ya somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili, upimaji na tathmini na muda wa mafunzo. Sehemu ya pili inajumuisha maudhui ya muhtasari wa somo.

1.3 Sababu za Kuandaa Muhtasari

Dira ya elimu na mafunzo inasisitiza kuwapo kwa mwalimu aliye bora kitaaluma na kitaalamu na mwenye mbinu mbalimbali za kujifunzia na kufundishia somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili ili kukabiliana na changamoto za mahitaji na matarajio ya kielimu kulingana na mabadiliko ya sayansi na teknolojia.

Mwelekeo wa dira na mpango wa elimu kwa ujumla ni kumwandaa mwalimu mwenye ujuzi wa kumfundisha mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika shule za msingi kwa kuzingatia misingi, kanuni na mielekeo inayopasa. Mwalimu tarajali wa somo la Ufundishaji na Ujifunzaji kwa ajili ya Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili anahitaji kupata ujuzi wa kuweza kuyatumia vema mazingira yake.

1.4 Malengo ya Elimu Nchini Tanzania

Elimu inayotolewa ni ya kurithisha maarifa, stadi na mielekeo bora kutoka kwa vizazi vilivyopita hadi vizazi vya wakati huu na vijavyo. Hivyo, yafuatayo ndiyo malengo makuu ya elimu nchini:

- a) kuendeleza na kukuza maendeleo, kuboresha haiba ya wananchi wa Tanzania, rasilimali zao na matumizi bora ya rasilimali hizo katika kuleta maendeleo ya mtu binafsi na ya kitaifa;
- b) kukuza tabia ya kuthamini utamaduni, mila na desturi za watanzania;
- c) kukuza upatikanaji wa fursa za kusoma, kuandika na kuhesabu na matumizi sahihi ya maarifa na stadi za kijamii, kisayansi, kiufundi, kiteknolojia, kitaalamu na aina nyingine za maarifa na ujuzi, kwa ajili ya maendeleo na kuboresha hali ya mtu na jamii;
- d) kukuza na kuendeleza kujiamini, kudadisi, weledi na kuheshimu utu wa mtu na haki za binadamu na kuwa tayari kufanya kazi kwa kujiendeleza na kwa maendeleo ya Taifa;
- e) kuwezesha na kupanua mawanda ya kujipatia maarifa, kuboresha na kukuza stadi za kiakili, utendaji, uzalishaji na nyingine zinazotakiwa katika kukidhi mabadiliko ya mahitaji kiuchumi;

- f) kumwezesha kila raia kuelewa misingi ya katiba ya nchi pamoja na kuthamini haki za binadamu na uraia, wajibu na majukumu yanayoendana nayo;
- g) kukuza utashi wa kupenda na kuheshimu kazi za kujiajiri na kuajiriwa na kuboresha utendaji kazi katika sekta za uzalishaji na huduma;
- h) kujenga misingi ya maadili yanayokubalika kitaifa na ushirikiano wa kitaifa na kimataifa, amani na sheria kwa njia ya kujifunza;
- i) kuwezesha kuwapo kwa matumizi sahihi, usimamizi na utunzaji wa mazingira; na
- j) kujenga tabia na utamaduni wa kuwakubali watu wenye ulemavu na kuwashirikisha kwenye nyanja zote za maisha kwa maendeleo ya Taifa.

1.5 Malengo ya Jumla ya Mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu

Mafunzo ya Ualimu Elimu Maalumu yatamsaidia kujenga umahiri mwalimu tarajali katika:

- a) nadharia za saikolojia ya elimu, malezi, ushauri na huduma kwa watu wenye ulemavu;
- b) kugundua na kubuni mbinu na njia za kufundishia na kujifunzia;
- c) uchambuzi wa mtaala na vifaa vya mtaala;
- d) kumudu stadi kuu za masomo ya lugha, sanaa na maendeleo ya sayansi na teknolojia;
- e) kufanya upimaji na tathmini ya maendeleo katika elimu;
- f) stadi za uongozi na utawala katika elimu; na
- g) kumfundisha mwanafunzi mwenye mahitaji maalumu.

1.6 Madhumuni ya Mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu

Mwishoni mwa mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu ya muda wa miaka miwili, mwalimu tarajali aweze:

- a) kutafsiri mtaala wa elimu ya msingi na mihtasari yake katika masomo darasani;

- b) kuandaa na kutumia njia shirikishi katika ufundishaji na ujifunzaji kwa kuzingatia mahitaji ya mwanafunzi;
- c) kubuni, kuendeleza na kufaragua zana za ufundishaji na ujifunzaji katika elimu ya msingi kwa kuzingatia mahitaji ya mwanafunzi;
- d) kufanya tafiti tatu za kielimu ili kuwabaini, kuwaendeleza na kuwasaidia wanafunzi wenye mahitaji maalumu katika shule za msingi;
- e) kurithisha desturi, maadili na tabia zinazokubalika kwa wanafunzi wa shule za msingi;
- f) kuchagua, kupanga, kusimamia na kuongoza vipindi darasani katika shule za msingi;
- g) kufundisha kwa ufanisi masuala mtambuka; na
- h) kutunga na kusahihisha majaribio na mitihani inayoendana na mtaala wa elimu ya msingi kwa kuzingatia mahitaji ya mwanafunzi katika nyanja zote tatu za kujifunza.

1.7 Umahiri wa Jumla wa Mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu

Umahiri mkuu wa mafunzo ya Astashahada ya Ualimu Elimu Maalumu umejikita katika kumwandaa mwalimu tarajali aweze:

- a) kumbaini mwanafunzi mwenye mahitaji maalumu, kujenga misingi ya kukubalika kwa wenzake, kwa jamii na kumpatia afua stahiki;
- b) kutumia mazingira wezeshi ya ufundishaji na ujifunzaji kwa mwanafunzi mwenye mahitaji maalumu;
- c) kutumia njia mbalimbali za mawasiliano na teknolojia saidizi kwa kuzingatia mahitaji maalumu ya mwanafunzi;
- d) kutumia mbinu mbalimbali katika kutambua vipaji walivyonyo wanafunzi wenye mahitaji maalumu na namna ya kuviendeleza;
- e) kufanya tafiti tatu za kielimu kwa wanafunzi ili kuwabaini na kuwasaidia wale wenye mahitaji maalumu katika shule za msingi;
- f) kutumia misingi na stadi za uongozi katika kuongoza taasisi mbalimbali za elimu;

- g) kutumia, kutunza na kukarabati vifaa saidizi vya wanafunzi wenye mahitaji maalumu;
- h) kutumia sanaa na michezo rekebifu katika kuibua na kuendeleza vipaji mbalimbali vya wanafunzi wenye mahitaji maalumu;
- i) kutumia misingi ya ufundishaji na ujifunzaji kufundishia masomo ya taaluma;
- j) kujenga umahiri wa masomo kwa mwalimu tarajali utakaomwezesha kuelewa masomo vema na hivyo kumfundisha mwanafunzi mwenye mahitaji maalumu; na
- k) kushirikiana na familia za wanafunzi wenye mahitaji maalumu katika kuwajengea wanafunzi hao kujiamini, tabia ya kujifunza na kukuza vipaji walivyonavyo.

1.8 Malengo ya Somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili

Muhtasari huu wa somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili umeandaliwa ili kumwezesha mwalimu tarajali kufikia malengo yafuatayo:

- a) kumbaini mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili na aweze kuandaa mpango binafsi wa maendeleo ya mwanafunzi;
- b) kumbadilisha mwalimu tarajali kuwa na mtazamo chanya kuhusiana na mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili;
- c) kutumia mbinu za ufundishaji na ujifunzaji wa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili;
- d) kumpa mwalimu tarajali mbinu sahihi ya kupata maelezo ya mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili wakati wa uandikishaji;
- e) kumuandaa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuyamudu maisha yake ya kila siku;
- f) kuonesha uelewa wa kina wa dhana ya ulemavu wa akili kwa wanafunzi mwenye ulemavu wa akili;
- g) kumjengea uwezo mwalimu tarajali wa kupata maarifa na mbinu za kumsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili;
- h) kutumia zana na mbinu mbalimbali za ufundishaji na ujifunzaji kwa wanafunzi wenye ulemavu wa akili; na
- i) kuwa na mtazamo chanya katika kumjenga na kumwendeleza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.

1.9 Upimaji na Tathmini

Muhtasari huu umependekeza mbinu mbalimbali za upimaji na tathmini kwa kuzingatia mahitaji ya mwalimu tarajali wakati wa mchakato wa ujifunzaji wa kozi ya ualimu. Upimaji tamati utafanywa na Baraza la Mitihani la Tanzania na utakuwa na alama 50. Upimaji endelevu utafanywa na mkufunzi wakati mchakato wa ufundishaji na ujifunzaji unaendelea na utakuwa na alama 50.

Upimaji huu unahusisha majaribio, kazimradi, kazi binafsi, mkoba wa kazi, kazi kwa vitendo na mtihani wa mwisho wa muhula. Uzito wa kila aina ya upimaji umeoneshwa katika jedwali lifuatalo:

Jedwali namba 1: Upimaji Endelevu na Upimaji Tamati

Vipengele	Njia za Upimaji	Mwaka				Idadi	Alama (%)
		Mwaka wa I		Mwaka wa II			
		Muhula wa I	Muhula wa II	Muhula wa I	Muhula wa II		
Taaluma	Majaribio	1	1	1	1	4	10
	Kazimradi	-	-	1	-	1	5
	Kazi binafsi	-	1	1	-	3	5
	Kazi kwa vitendo	1	1	1	-	3	5
	Mkoba wa kazi	1	-	1	-	2	5
	Mtihani wa mwisho wa muhula	1	1	1	-	3	20
Upimaji endelevu							50
Upimaji tamati: Mtihani wa Baraza la Mitihani la Tanzania					1	1	50
Jumla ya alama za upimaji endelevu na upimaji tamati							100

1.10 Muda wa Mafunzo

Muhtasari huu wa somo la Ufundishaji na Ujifunzaji kwa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili kwa fani ya ulemavu wa akili na usonji umekusudiwa kukamilishwa kwa kipindi cha miaka miwili. Mtazamo wa somo hili ni kumjengea mwalimu tarajali misingi muhimu ya maarifa ya somo la Ufundishaji na Ujifunzaji kwa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili itakayomwezesha kufundisha kikamilifu mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kumudu ujifunzaji katika elimu ya msingi.

1.11 Maudhui ya Muhtasari wa Somo

Maudhui ya muhtasari yamepangwa katika jedwali yakihusisha umahiri mkuu, umahiri mahususi, shughuli za kutendwa na mwalimu tarajali, vigezo vya upimaji, viwango vya utendaji na idadi ya vipindi

1.11.1 Umahiri

Ni uwezo wa kufikiri na kutenda kwa ufanisi

1.11.2 Umahiri Mkuu

Ni uwezo wa kutenda jambo kwa usahihi na ufanisi unaokusudiwa kufikiwa na mwalimu tarajali baada ya kujifunza kwa muda fulani. Hujengwa na umahiri mahususi atakaojengewa mwalimu tarajali kwa kutenda shughuli mbalimbali

1.11.3 Umahiri Mahususi

Ni uwezo atakaojengewa mwalimu tarajali katika kutenda shughuli mbalimbali kwa muda maalumu

1.11.4 Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali

Ni vitendo ambavyo mwalimu tarajali anapaswa kuvifanya ili kufikia umahiri mahususi uliokusudiwa.

1.11.5 Vigezo vya Upimaji

Ni viwango vya ufanisi wa utendaji wa mwalimu tarajali ili kufikia umahiri mahususi

1.11.6 Viwango vya Utendaji

Ni kiasi cha ufikiwaji wa vigezo vya kila shughuli anayotenda mwalimu tarajali

1.11.7 Idadi ya Vipindi

Idadi ya vipindi ni makadirio ya muda utakaotumika katika kufundisha na kujifunza kwa kuzingatia uzito wa umahiri mahususi na shughuli za kutendwa na mwalimu tarajali. Makadirio haya ya muda yamewekwa kwa mfumo wa vipindi ambapo kila kipindi ni dakika 60. Somo hili litafundishwa kwa vipindi vitatu kwa wiki. Hata hivyo mapendekezo haya ya idadi ya vipindi yanaweza kubadilika kulingana na mazingira ya kufundishia na kujifunzia.

2.0 Maudhui ya Muhtasari

2.1 Umahiri Mkuu na Umahiri Mahususi wa Somo

Jedwali namba 2: Umahiri wa Somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafunzi mwenye Ulemavu wa Akili kwa Mwalimu Tarajali wa Fani ya Ulemavu wa Akili na Usonji

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi
1.0 Kutumia stadi za anatomia na fiziolojia kuchambua utendaji kazi wa mfumo wa neva	1.1 Kujenga dhana ya anatomia na fiziolojia 1.2 Kueleza muundo wa mfumo wa neva 1.3 Kuchambua vitu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi
2.0 Kutumia maarifa na ujuzi kumpatia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili mahitaji yake katika ujifunzaji	2.1 Kuainisha mahitaji ya kijamii na kielimu katika ujifunzaji wa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili 2.2 Kubainisha njia za kutatua changamoto zinazomkabili mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika mahitaji ya kijamii na kielimu 2.3 Kubaini aina ya mahitaji ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili darasani
3.0 Kumpatia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili mahitaji yake katika ujifunzaji	3.1 Kujenga dhana ya ulemavu wa akili 3.2 Kuchambua visababishi mbalimbali vya ulemavu wa akili 3.3 Kubaini athari mbalimbali za ulemavu wa akili katika ujifunzaji 3.4 Kubaini njia mbalimbali za kutatua changamoto zinatokana na athari za ulemavu wa akili katika ujifunzaji
4.0 Kutumia mbinu mbalimbali za kumfundishia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	4.1 Kutumia mbinu mbalimbali za kufundishia stadi za mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili 4.2 Kutumia mbinu za kufundishia stadi za kumudu viungo vya mwili na ufundi sahili 4.3 Kutumia mbinu za kufundishia stadi za afya na maisha 4.4 Kutumia mbinu za kufundishia stadi za namba na matendo katika namba 4.5 Kutumia mbinu za kufundishia elimu ya malezi na makuzi

2.2 Maudhui ya Ufundishaji wa Somo

Jedwali namba 3: Maudhui ya Muhtasari wa Somo la Ufundishaji na Ujifunzaji wa Mwanafuzi mwenye Ulemavu wa Akili kwa Mwalimu Tarajali wa Fani ya Ulemavu wa Akili na Usonji

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
1.0 Kutumia stadi za anatomia na fiziolojia kuchambua utendaji kazi wa mfumo wa neva	1.1 Kujenga dhana ya anatomia na fiziolojia	a) Kufafanua dhana ya mfumo wa neva	Dhana ya mfumo wa neva imefafanuliwa.	Anafafanua maana ya mfumo wa neva.	Anafafanua maana na aina moja ya mfumo wa neva.	Anafafanua maana, aina mbili na umuhimu wa mfumo wa neva.	Anafafanua maana, aina mbili na umuhimu wa mfumo wa neva na kutoa mifano.	14
		b) Kueleza dhana ya anatomia	Dhana ya anatomia imeelezwa.	Anaeleza maana ya anatomia.	Anaeleza maana na aina moja ya anatomia.	Anaeleza maana na aina mbili za anatomia.	Anaeleza maana, aina mbili na umuhimu wa anatomia.	
		c) Kueleza dhana ya fiziolojia	Dhana ya fiziolojia imeelezwa.	Anaeleza maana ya fiziolojia.	Anaeleza maana na aina moja ya fiziolojia.	Anaeleza maana, aina mbili na umuhimu wa fiziolojia.	Anaeleza maana, aina tatu na umuhimu wa fiziolojia.	
		d) Kubaini uhusiano wa anatomia na fiziolojia	Uhusiano wa anatomia na fiziolojia umebainishwa.	Anabainisha anatomia na fiziolojia kwa kigezo cha maana.	Anabainisha anatomia na fiziolojia kwa kigezo cha maana na aina.	Anabainisha anatomia na fiziolojia kwa kigezo cha maana, aina na umuhimu.	Anabainisha anatomia na fiziolojia kwa kigezo cha maana, aina na umuhimu kwa kutoa mifano.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
	1.2 Kueleza muundo wa mfumo wa neva	a) Kuchambua sehemu za mfumo wa neva	Sehemu za mfumo wa neva zimechambuliwa.	Anachambua sehemu moja ya mfumo mkuu wa neva.	Anachambua sehemu ya mfumo wa mbele wa neva.	Anachambua mfumo wa neva na sehemu moja wa mfumo wa pembeni.	Anachambua mfumo wa neva na sehemu moja ya mfumo mkuu na wa pembeni.	14
		b) Kubainisha kazi za mfumo mkuu wa neva	Kazi za mfumo mkuu wa neva zimebainishwa.	Anabainisha kazi za sehemu ya mbele ya ubongo.	Anabainisha kazi za sehemu ya mbele na ya kati ya ubongo.	Anabainisha kazi za sehemu ya mbele, ya kati na ya nyuma ya ubongo.	Anabainisha kazi za ubongo na uti-mgongo kwa ujumla.	
		c) Kubainisha kazi za mfumo wa pembeni wa neva	Kazi za mfumo wa pembeni wa neva zimebainishwa.	Anabainisha kazi za sehemu moja ya mfumo wa pembeni wa neva.	Anabainisha kazi za sehemu mbili za mfumo pembeni wa neva.	Anabainisha kazi za sehemu mbili za mfumo wa pembeni wa neva na kutoa mifano.	Anabainisha kazi za sehemu mbili za mfumo wa pembeni wa neva, matawi yake na kutoa mifano.	
		d) Kuchambua kazi za seli za nyuroni	Kazi tano za seli za nyuroni zimechambuliwa.	Anachambua kazi mbili za seli za nyuroni.	Anachambua kazi tatu za seli za nyuroni.	Anachambua kazi nne za seli za nyuroni.	Anachambua kazi tano za seli za nyuroni kwa kutoa mifano.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
	1.3 Kuchambua vitu vinavyo sababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva	a) Kufafanua dhana ya vitu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva	Dhana ya vitu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva imefafanuliwa.	Anafafanua vitu vinavyosababisha hitilafu katika sehemu moja ya ubongo.	Anafafanua vitu vinavyosababisha hitilafu katika sehemu mbili za ubongo.	Anafafanua vitu vinavyosababisha hitilafu katika sehemu tatu za ubongo.	Anafafanua vitu vinavyosababisha hitilafu katika sehemu zote za ubongo na uti-mgongo.	14
		b) Kubainisha viashirio vinavyosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva	Viashirio sita vinavyosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva vimebainishwa kwa kuzingatia mazingira halisi.	Anabainisha viashirio vitatu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva.	Anabainisha viashirio vinne vinavyosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva.	Anabainisha viashirio vitano vinavyosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva.	Anabainisha viashirio sita vinavyosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva kwa kuzingatia mazingira.	
		c) Kueleza athari zinazosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva	Athari sita zinazosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva zimeelezwa.	Anaeleza athari tatu zinazosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva.	Anaeleza athari nne zinazosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva.	Anaeleza athari tano zinazosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva.	Anaeleza athari sita zinazosababisha hitilafu katika mfumo mkuu wa neva na kutoa mifano.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		d) Kufafanua dhana ya vitu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva	Dhana ya vitu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva imefafanuliwa.	Anafafanua maana ya vitu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	Anafafanua maana na kutaja faida mbili za kusoma vitu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	Anafafanua maana na kutaja faida tatu za kusoma vitu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	Anafafanua maana na kutaja faida nne za kusoma vitu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	
		e) Kubainisha viashirio vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva	Viashirio vitano vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva vimebainishwa.	Anabainisha viashirio viwili vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	Anabainisha viashirio vitatu vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	Anabainisha viashirio vinne vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	Anabainisha viashirio vitano vinavyosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva na kutoa mifano.	
		f) Kueleza athari zinazosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva	Athari nne zinazosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva zimeelezwa.	Anaeleza athari moja inayosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	Anaeleza athari mbili zinazosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	Anaeleza athari tatu zinazosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva.	Anaeleza athari nne zinazosababisha hitilafu katika mfumo wa pembeni wa neva na kuhusianisha na mazingira yake.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
2.0 Kutumia maarifa na ujuzi kumpatia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili mahitaji yake katika ujifunzaji	2.1 Kuainisha mahitaji ya kijamii na kielimu katika ujifunzaji wa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	a) Kubainisha vigezo vitatu vitakavyotumika katika kuainisha mahitaji ya kielimu na kijamii ya ujifunzaji	Vigezo vitatu vitakavyotumika katika kumpatia mwanafunzi mahitaji ya ujifunzaji vimebainishwa.	Anabainisha kigezo kimoja katika kumpatia mwanafunzi mahitaji ya ujifunzaji.	Anabainisha vigezo viwili katika kumpatia mwanafunzi mahitaji ya ujifunzaji.	Anabainisha vigezo vitatu katika kumpatia mwanafunzi mahitaji ya ujifunzaji.	Anabainisha vigezo vitatu katika kumpatia mwanafunzi mahitaji ya ujifunzaji kwa kutaja mifano.	14
		b) Kuchambua sababu za hali zisizotabirika darasani	Sababu nne za hali zisizotabirika darasani zimechambuliwa.	Anachambua sababu moja ya hali isiyotabirika darasani.	Anachambua sababu mbili za hali zisizotabirika darasani.	Anachambua sababu tatu za hali zisizotabirika darasani.	Anachambua sababu nne za hali zisizotabirika darasani na kutoa mifano.	
		c) Kubainisha mambo yanayoweza kusababisha hitilafu katika hisia	Mambo matano yanayoweza kusababisha hitilafu katika hisia yamebainishwa.	Anabainisha mambo mawili yanayoweza kusababisha hitilafu katika hisia.	Anabainisha mambo matatu yanayoweza kusababisha hitilafu katika hisia.	Anabainisha mambo manne yanayoweza kusababisha hitilafu katika hisia.	Anabainisha mambo matano yanayoweza kusababisha hitilafu katika hisia na kuhusisha na mazingira yake.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
	2.2 Kubainisha njia za kutatua changamoto zinazomkabili mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika mahitaji ya kijamii na kielimu	a) Kubainisha njia zinazoweza kusababisha hitilafu katika ujifunzaji kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Njia tano zinazoweza kusababisha hitilafu katika ujifunzaji kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zimebainishwa.	Anabaini njia mbili zinazoweza kusababisha hitilafu katika ujifunzaji.	Anabaini njia tatu zinazoweza kusababisha hitilafu katika ujifunzaji.	Anabaini njia nne zinazoweza kusababisha hitilafu katika ujifunzaji.	Anabaini njia tano zinazoweza kusababisha hitilafu katika ujifunzaji na kutoa mifano.	14
		b) Kubainisha mbinu zinazomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa	Mbinu tano zinazomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa zimebainishwa.	Anabainisha mbinu mbili zinazomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa.	Anabainisha mbinu tatu zinazomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa.	Anabainisha mbinu nne zinazomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa.	Anabainisha mbinu tano zinazomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa na kutoa mifano kwa kuzingatia mazingira yake.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		c) Kubainisha umuhimu wa vipengele vinavyomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa	Umuhimu wa vipengele vinavyomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa vimebainishwa.	Anabainisha vipengele viwili vinavyomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa.	Anabainisha vipengele vitatu vinavyomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa.	Anabainisha vipengele vinne vinavyomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa.	Anabainisha vipengele vitano vinavyomsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kuchakata taarifa na kutoa mifano.	
	2.3 Kubainisha aina ya mahitaji ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili darasani	a) Kubainisha aina ya mahitaji ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili darasani	Mahitaji matano ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili darasani yamebainishwa.	Anabainisha mahitaji mawili ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili darasani.	Anabainisha mahitaji matatu ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili darasani.	Anabainisha mahitaji manne ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili darasani.	Anabainisha mahitaji matano ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili darasani na kuhusianisha na mazingira yake.	14

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		b) Kubainisha njia mbalimbali za kumsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kukuza uwezo wa mawasiliano	Njia tano za kumsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kukuza uwezo wa mawasiliano zimebainishwa na kuhusianisha na mazingira.	Anabainisha njia mbili za kumsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kukuza uwezo wa mawasiliano.	Anabainisha njia tatu za kumsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kukuza uwezo wa mawasiliano.	Anabainisha njia nne za kumsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kukuza uwezo wa mawasiliano.	Anabainisha njia tano za kumsaidia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kukuza uwezo wa mawasiliano na kuhusianisha na mazingira yake.	
		c) Kubainisha mbinu mbalimbali za kuboresha mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Mbinu tano za kuboresha mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zimebainishwa.	Anabainisha mbinu mbili za kuboresha mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anabainisha mbinu tatu za kuboresha mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anabainisha mbinu nne za kuboresha mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anabainisha na kufafanua mbinu tano za kuboresha mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	
		d) Kueleza mbinu mbalimbali za kuboresha mawasiliano katika mazungumzo kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Mbinu tano za kuboresha mawasiliano katika mazungumzo zimeelezwa.	Anaeleza mbinu mbili za kuboresha mawasiliano katika mazungumzo.	Anaeleza mbinu tatu za kuboresha mawasiliano katika mazungumzo.	Anaeleza mbinu nne za kuboresha mawasiliano katika mazungumzo.	Anaeleza kwa mifano mbinu tano za kuboresha mawasiliano katika mazungumzo.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		e) Kuchambua mbinu mbadala za kufanya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Mbinu tano mbadala za kufanya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zimechambuliwa.	Anachambua mbinu mbili mbadala za kufanya mawasiliano.	Anachambua mbinu tatu mbadala za kufanya mawasiliano.	Anachambua mbinu nne mbadala za kufanya mawasiliano.	Anachambua mbinu tano mbadala za kufanya mawasiliano na kutoa mifano.	
		f) Kueleza tabia mbalimbali za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zinavyohusiana na mawasiliano	Tabia tano za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zinavyohusiana na mawasiliano zimeelezwa.	Anaeleza tabia mbili za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zinavyohusiana na mawasiliano.	Anaeleza tabia tatu za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zinavyohusiana na mawasiliano.	Anaeleza tabia nne za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zinavyohusiana na mawasiliano.	Anaeleza tabia tano za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zinavyohusiana na mawasiliano.	
3.0 Kumpatia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili mahitaji yake katika ujifunzaji	3.1 Kujenga dhana ya ulemavu wa akili	a) Kueleza maana ya ulemavu wa akili	Maana ya ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza maana ya ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na changamoto za ulemavu wa akili.	Anaeleza maana, changamoto na mifano ya ulemavu wa akili.	Anaeleza maana, changamoto, mifano na kuwaelezea wenzake kuhusu ulemavu wa akili.	14

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		b) Kubainisha aina mbalimbali za ulemavu wa akili	Aina sita za ulemavu wa akili zimebainishwa.	Anabainisha aina tatu za ulemavu wa akili.	Anabainisha aina nne za ulemavu wa akili.	Anabainisha aina tano za ulemavu wa akili.	Anabainisha aina sita za ulemavu wa akili na kuwaelezea wenzake.	
		c) Kuainisha sifa/viashiria mbalimbali vya mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Sifa saba za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zimeainishwa.	Anaainisha sifa nne za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaainisha sifa tano za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaainisha sifa sita za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili na kutoa mifano.	Anaainisha sifa saba za mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kwa kutoa mifano na kuwaelezea wenzake.	
		d) Kubainisha viwango mbalimbali vya ulemavu wa akili	Viwango vinne vya ulemavu wa akili vimebainishwa.	Anabainisha kiwango kimoja cha ulemavu wa akili.	Anabainisha viwango viwili vya ulemavu wa akili.	Anabainisha viwango vitatu vya ulemavu wa akili kwa kutoa mifano.	Anabainisha viwango vinne vya ulemavu wa akili kwa kutoa mifano na kuwaelezea wenzake.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
	3.2 Kuchambua vitu mbalimbali vinavyosababisha ulemavu wa akili	a) Kubainisha vitu mbalimbali vinavyosababisha ulemavu wa akili kabla ya kuzaliwa	Vitu vitano vinavyosababisha ulemavu wa akili kabla ya kuzaliwa vimebainishwa.	Anabainisha vitu viwili vinavyosababisha ulemavu wa akili kabla ya kuzaliwa.	Anabainisha vitu vitatu vinavyosababisha ulemavu wa akili kabla ya kuzaliwa.	Anabainisha vitu vinne vinavyosababisha ulemavu wa akili kabla ya kuzaliwa kwa kutoa mifano.	Anabainisha vitu vitano vinavyosababisha ulemavu wa akili kabla ya kuzaliwa kwa kutoa mifano na kuhusianisha na mazingira yake.	14
		b) Kubainisha vitu mbalimbali vinavyosababisha ulemavu wa akili wakati wa kuzaliwa	Vitu vitano vinavyosababisha ulemavu wa akili wakati wa kuzaliwa vimebainishwa.	Anabainisha vitu viwili vinavyosababisha ulemavu wa akili wakati wa kuzaliwa.	Anabainisha vitu vitatu vinavyosababisha ulemavu wa akili wakati wa kuzaliwa.	Anabainisha vitu vinne vinavyosababisha ulemavu wa akili wakati wa kuzaliwa kwa mifano.	Anabainisha vitu vitano vinavyosababisha ulemavu wa akili wakati wa kuzaliwa kwa kutoa mifano na kuhusianisha na mazingira yake.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		c) Kubainisha vitu mbalimbali vinavyosababisha ulemavu wa akili baada ya kuzaliwa	Vitu vitano vinavyosababisha ulemavu wa akili baada ya kuzaliwa vimebainishwa.	Anabainisha vitu viwili vinavyosababisha ulemavu wa akili baada ya kuzaliwa.	Anabainisha vitu vitatu vinavyosababisha ulemavu wa akili baada ya kuzaliwa.	Anabainisha vitu vinne vinavyosababisha ulemavu wa akili baada ya kuzaliwa kwa mifano halisi.	Anabainisha vitu vitano vinavyosababisha ulemavu wa akili baada ya kuzaliwa kwa kutoa mifano na kuhusianisha na mazingira yake.	
		d) Kuzichambua tahadhari mbalimbali za kuepukana na ulemavu wa akili	Tahadhari sita za kuepukana na ulemavu wa akili zimechambuliwa.	Anachambua tahadhari tatu za kuepukana na ulemavu wa akili.	Anachambua tahadhari nne za kuepukana na ulemavu wa akili.	Anachambua tahadhari tano za kuepukana na ulemavu wa akili kwa mifano.	Anachambua tahadhari sita za kuepukana na ulemavu wa akili kwa kutoa mifano na kuwaelezea wenzake.	
	3.3 Kubaini athari za ulemavu wa akili katika ujifunzaji	a) Kuainisha athari za mawasiliano katika ujifunzaji kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Athari nne za mawasiliano katika ujifunzaji kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili zimeainishwa.	Anaainisha athari moja ya mawasiliano katika ujifunzaji kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaainisha athari mbili za mawasiliano katika ujifunzaji kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaainisha athari tatu za mawasiliano katika ujifunzaji kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kwa mifano halisi.	Anaainisha athari nne za mawasiliano katika ujifunzaji kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili kwa kutoa mifano na kuwaelezea wenzake.	14

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		b) Kubainisha athari za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji	Athari tano za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji zimebainishwa.	Anabainisha athari mbili za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anabainisha athari tatu za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anabainisha athari nne za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa mifano.	Anabainisha athari tano za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa kutoa mifano na kuwaelezea wenzake.	
		c) Kuainisha athari za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji	Athari tano za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji zimeainishwa.	Anaainisha athari mbili za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anaainisha athari tatu za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anaainisha athari nne za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa mifano.	Anaainisha athari tano za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa kutoa mifano na kuwaelezea wenzake.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		d) Kuainisha athari za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji	Athari tano za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji zimeainishwa.	Anaainisha athari mbili za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anaainisha athari tatu za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anaainisha athari nne za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa mifano.	Anaainisha athari tano za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa kutoa mifano na kuwaelezea wenzake.	
	3.4 Kubaini njia za kutatua athari za ulemavu wa akili katika ujifunzaji	a) Kubainisha njia za kutatua athari za mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji	Njia nne za kutatua athari za mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji zimebainishwa.	Anabainisha njia moja ya kutatua athari za mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anabainisha njia mbili za kutatua athari za mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anabainisha njia tatu za kutatua athari za mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa mifano.	Anabainisha njia nne za kutatua athari za mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa mifano na kuhusianisha na mazingira yake.	14

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		b) Kufafanua njia za kutatua athari za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji	Njia tano za kutatua athari za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika kujifunza zimefafanuliwa.	Anafafanua njia mbili za kutatua athari za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anafafanua njia tatu za kutatua athari za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anafafanua kwa mifano njia nne za kutatua athari za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anafafanua njia tano za kutatua athari za kimaumbile kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa kutoa mifano na kuwaelezea wenzake.	
		c) Kuchambua njia za kutatua athari za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji	Njia tano za kutatua athari za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji zimechambuliwa.	Anachambua njia mbili za kutatua athari za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anachambua njia tatu za kutatua athari za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anachambua njia nne za kutatua athari za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa mifano.	Anachambua njia tano za kutatua athari za kimazingira kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa mifano na kuwaelezea wenzake.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		d) Kufafanua njia za kutatua athari za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji	Njia tano za kutatua athari za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji zimefafanuliwa.	Anafafanua njia mbili za kutatua athari za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anafafanua njia tatu za kutatua athari za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji.	Anafafanua njia nne za kutatua athari za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa mifano.	Anafafanua njia tano za kutatua athari za kiafya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili katika ujifunzaji kwa mifano na kuwaelezea wenzake.	
4.0 Kutumia mbinu za kumfundishia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	4.1 Kutumia mbinu za kufundishia stadi za mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	a) Kufafanua dhana ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Dhana ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza maana ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina moja ya mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina mbili za mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana, aina tatu na umuhimu wa mawasiliano kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	14
		b) Kuelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia vitendo vya mawasiliano hatua ya kwanza	Jinsi ya kutumia vitendo vinne vya mawasiliano hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelekezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia kitendo kimoja cha mawasiliano hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo viwili vya mawasiliano hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vitatu vya mawasiliano hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia angalau vitendo vinne vya mawasiliano hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		c) Kumwelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia vitendo vya mawasiliano hatua ya pili	Jinsi ya kutumia vitendo vinne vya mawasiliano hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelekezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia kitendo kimoja cha mawasiliano hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo viwili vya mawasiliano hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vitatu vya mawasiliano hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vinne vya mawasiliano hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	
		d) Kumfafanulia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia vitendo vya mawasiliano hatua ya tatu	Jinsi ya kutumia vitendo vinne vya mawasiliano hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili vimefafanuliwa.	Anafafanua jinsi ya kutumia kitendo kimoja cha mawasiliano hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anafafanua jinsi ya kutumia vitendo viwili vya mawasiliano hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anafafanua jinsi ya kutumia vitendo vitatu vya mawasiliano hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anafafanua jinsi ya kutumia vitendo vinne vya mawasiliano hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	
	4.2 Kutumia mbinu za kufundishia stadi za kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili	a) Kufafanua dhana ya stadi za kujimudu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Dhana ya stadi za kujimudu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imefafanuliwa.	Anaeleza maana ya stadi za kujimudu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina moja ya stadi za kujimudu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina mbili za stadi za kujimudu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana, aina mbili na umuhimu wa stadi za kujimudu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	14

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		b) Kumwelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya kwanza	Dhana ya ufundi sahili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza maana ya ufundi sahili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina moja ya ufundi sahili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina mbili za ufundi sahili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana, aina mbili na umuhimu wa ufundi sahili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	
		c) Kumwelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya pili	Jinsi ya kutumia stadi za kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imefafanuliwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia stadi moja ya kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo viwili vya kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vitatu vya kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vinne vya kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		d) Kumfafanulia mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya tatu	Jinsi ya kutumia stadi za kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imefafanuliwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia stadi moja ya kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo viwili vya kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vitatu vya kujimudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vinne na zaidi vya kumudu viungo vya mwili na ufundi sahili hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	
	4.3 Kutumia mbinu za kufundishia stadi za afya na za maisha	a) Kufafanua dhana ya stadi za afya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Dhana ya stadi za afya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imefafanuliwa.	Anaeleza maana ya stadi za afya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina moja ya stadi za afya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina mbili za stadi za afya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana, aina mbili na umuhimu wa stadi za afya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	14
		b) Kufafanua dhana ya stadi za maisha kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Dhana ya stadi za maisha kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imefafanuliwa.	Anaeleza maana ya stadi za maisha kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina moja ya stadi za maisha kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina mbili za stadi za maisha kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana, aina mbili na umuhimu wa stadi za afya kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		c) Kumwelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za afya na za maisha hatua ya kwanza	Jinsi ya kutumia stadi za afya na ya maisha hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia stadi moja ya afya na za maisha hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo viwili vya stadi za afya na za maisha hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vitatu vya stadi za afya na za maisha hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vinne na zaidi vya stadi za afya na za maisha hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	
		d) Kumwelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za afya na za maisha hatua ya pili	Jinsi ya kutumia stadi za afya na za maisha hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia stadi moja ya afya na ya maisha hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo viwili vya stadi za afya na za maisha hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vitatu vya stadi za afya na za maisha hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vinne vya stadi za afya na za maisha hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	
		e) Kuelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za afya na za maisha hatua ya tatu	Jinsi ya kutumia stadi za afya na za maisha hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia kitendo kimoja cha stadi za afya na za maisha hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo viwili vya stadi za afya na za maisha hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vitatu vya stadi za afya na za maisha hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vinne na zaidi vya stadi za afya na za maisha hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
	4.4 Kutumia mbinu za kufundishia stadi za namba na matendo katika namba	a) Kufafanua dhana ya stadi za namba na matendo katika namba kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Dhana ya stadi za namba na matendo katika namba kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza maana ya stadi za namba na matendo katika namba kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina moja ya stadi za namba na matendo katika namba kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana na aina mbili za stadi za namba na matendo katika namba kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza maana, aina mbili na umuhimu wa stadi za namba na matendo katika namba kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	13
		b) Kuelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kufafanua namba hatua ya kwanza	Jinsi ya kufafanua namba kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili hatua ya kwanza imeelezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu moja ya kufafanua namba hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi kutumia mbinu mbili za kufafanua namba hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi kutumia mbinu tatu za kufafanua namba hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili na kutoa mifano.	Anaeleza jinsi kutumia mbinu nne za kufafanua namba hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili na kutoa mifano.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		c) Kumwelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya pili	Jinsi ya kutumia stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia stadi moja ya kuhesabu namba na hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo viwili vya stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vitatu vya stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia vitendo vinne vya kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	
		d) Kumwelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya tatu	Jinsi ya kutumia stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu moja ya stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu mbili za stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu tatu za stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu nne za stadi za kuhesabu namba na kutumia matendo ya kihisabati hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
	4.5 Kutumia mbinu za kufundishia elimu ya malezi na makuzi	a) Kufafanua dhana ya elimu ya malezi na makuzi kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili	Dhana ya elimu ya malezi na makuzi kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imefafanuliwa.	Anafafanua maana ya elimu ya malezi na makuzi kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anafafanua maana na aina moja ya elimu ya malezi na makuzi kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anafafanua maana na aina mbili za elimu ya malezi na makuzi kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anafafanua maana, aina mbili na umuhimu wa elimu ya malezi na makuzi kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	13
		b) Kumwelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya kwanza	Jinsi ya kutumia stadi za elimu ya malezi na makuzi kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili hatua ya kwanza imeelezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu moja kufafanua elimu ya malezi na makuzi hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza na kutoa mifano jinsi ya kutumia mbinu mbili kufafanua elimu ya malezi na makuzi hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu tatu za kufafanua elimu ya malezi na makuzi hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu nne za kufafanua elimu ya malezi na makuzi hatua ya kwanza kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili na kutoa mifano.	

Umahiri Mkuu	Umahiri Mahususi	Shughuli za Kutendwa na Mwalimu Tarajali	Vigezo vya Upimaji	Upimaji wa Viwango vya Utendaji				Idadi ya Vipindi
				Utendaji Chini ya Wastani	Utendaji wa Wastani	Utendaji Mzuri	Utendaji Mzuri Sana	
		c) Kumuelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya pili	Jinsi ya kutumia elimu ya malezi na makuzi hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imefafanuliwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu moja kufundisha elimu ya malezi na makuzi hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu mbili za stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu tatu kufundisha stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu nne kufundisha stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya pili kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	
		d) Kumuelekeza mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili jinsi ya kutumia stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya tatu	Jinsi ya kutumia mbinu za kufundisha stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili imeelezwa.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu moja kufundisha stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu mbili kufundisha stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu tatu za kufundisha stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	Anaeleza jinsi ya kutumia mbinu nne za kufundisha stadi za elimu ya malezi na makuzi hatua ya tatu kwa mwanafunzi mwenye ulemavu wa akili.	

Orodha ya Machapisho

- Cecil, R. R. (2002). *Concise encyclopedia of special education*. (2nd ed.). New Jersey, United States of America: John Wiley & sons, Inc, Hoboken.
- Fox, I. S. (2009). *Human physiology* (11th ed.). New York, United States of America: McGraw-Hill Co. Inc.
- Hanbury, M. (2012). *Educating students on the autism spectrum: A practical guide* (2nd ed.). New Delhi, India: Pearson Hanbury.
- Hannah, L. (2001). *Teaching young children with autistic spectrum disorders to learn: A practical guide for parents and staff in mainstream schools and nurseries*. London, United Kingdoms: The National Autistic Society.
- Inclusive Development Promoters & Consultants (2016.). Kamusi elekezi ya ulemavu: *Kiingereza – Kiswahili*. Dar es Salaam, Tanzania: Nesmap Printing Technology.
- Kathleen, A. Q. (1995). *Teaching children with autism: Strategies to enhance communication and socialization*. New York, United States of America: Delmar Publishers.
- Lewis, B. S. (2013). *Human anatomy & physiology* (13th ed.). New York, United States of America: McGraw-Hill Co., Inc.